T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/224
KARAR NO : 2025/440
KARAR TR : 16/06/2025

ÖZET: 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunu'nun 42. ve mülga Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 54. maddeleri uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemine ilişkin açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : ... ... Sağlık Hiz. Tic. A.Ş.
Vekili : Av. T.Y
Davalı : Giresun Valiliği (İl Sağlık Müdürlüğü)
Vekili : Av. A.K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Trabzon Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, Trabzon Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi ile müvekkili şirkete bağlı ... . Hastanesi arasında sağlık hizmeti satın alım sözleşmesi çerçevesinde *"İlave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerinden ilave ücret alındığı"* gerekçesiyle, Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin 54. maddesi ve Hususi Hastaneler Kanunu'nun 42. maddesi gereği 105.728,01 TL para cezası verilmesine ve her hastadan fazla tahsil edilen ücretlerin iade edilmesine ilişkin, Giresun Valiliğinin 11/06/2024 tarih ve 96708690 sayılı işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Giresun İdare Mahkemesi 21/11/2024 tarih ve E.2024/919, K.2024/997 sayılı kararı** ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Trabzon Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Trabzon Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezinin Özel Sağlık Hizmet Sunucusu ile Sosyal Güvenlik Kurumu arasında sağlık hizmeti satın alım sözleşmesi çerçevesinde "İlave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerinden ilave ücret alındığı" gerekçesiyle 11/06/2024 tarih ve 96708690 sayılı yazı ile Giresun Özel... Hastanesine cezai işlem uygulandığı, Sağlık Bakanlığının 03/07/2024 tarih ve 247507479 sayılı yazısında belirtildiği üzere, ilgili yazıları ihbar ve tespit kabul ederek, Özel Hastaneler Yönetmeliğinin Ek-2 Müeyyide formu, sıra no 122 karşılığı yatan hastalardan fazla ücret alan özel hastanelerin işletenlerine 2219 sayılı Yasanın 42.maddesi uyarınca idari para cezası verileceğinin belirtildiği ve akabinde dava konusu işlem tesis edilerek Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 54.maddesi ve Hususi Hastaneler Kanununun 42.maddesi gereği 105.728,01 TL para cezası verilmesine ve her hastadan fazla tahsil edilen ücretlerin iade edilmesine karar verilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu durumda, idari para cezasına ilişkin görevli mahkemeyi belirleyen kanun kuralı 5326 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ve yeni düzenleme 19/12/2006 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş olduğuna göre, görev kuralının geçmişe etkili olacağı yolundaki genel hukuk ilkesi karşısında, verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın görüm ve çözümünde, Özel Hastaneler Yönetmeliği ve dayanak alınan Kanunlarda görevli yargı yeri hususunda hüküm bulunmadığından, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jhSb1+V - ZR1oA6f - Lvkb8Ce - 1QMK98= ile erişebilirsin

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 27/11/2023 tarih E:2023/540 K:2023/680 sayılı kararı, Danıştay 10.Dairesinin 19/09/2023 tarih E:2023/1082 K:2023/4542 sayılı kararı da bu doğrultudadır.

Ayrıca, dava konusu işlemde "her hastadan fazla tahsil edilen ücretlerin iade edilmesine" yönelik kararın alındığı görülmekle, dava dilekçesi ekindeki Trabzon Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Trabzon Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi tarafından yazılan 14/11/2023- 07/05/2024 tarihli yazıların incelenmesinden, Sağlık Uygulama Tebliği ve Sosyal Güvenlik Kurumu ile karşılıklı Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesinin 12.5.maddesinde,"SHS'lerce hastadan/hasta yakınından Kurum mevzuatına aykırı şekilde ilave ücret alındığının tespit edilmesi halinde her bir hasta için alınan/fazla alınan ilave ücret bedelinin 5 (beş) katı tutarında ceza koşulu uygulanır. Ancak Kurum mevzuatına aykırı olarak alınan/fazla alınan ilave ücret bedelinin, cezanın tebliğ tarihinden sonraki 10 uncu iş günü bitimine kadar hastaya/hasta yakınına tamamen iadesi durumunda alınan/fazla alınan ilave ücret bedeli kadar ceza koşulu uygulanır ve tespit edilen fiil açıkça belirtilmek üzere SHS'ye tebliğ edilir.", 11.2.maddesinde "Bu sözleşme kapsamında SHS'ye yapılan yersiz ödemeler ödeme tarihinden itibaren, sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan ceza koşulu ise tebliğ tarihinden itibaren Kanunun 89.maddesine göre hesaplanacak faizi ile birlikte, SHS'nin kurumda tahakkuk etmiş alacağından mahsup edilir. Kurumda tahakkuk etmiş alacağı veya yeterli alacağı bulunmayan SHS'ler için kurum alacağı söz konusu faiz ile birlikte genel hükümlere göre tahsil edilir." şeklinde hükme yer verildiği, Kurum mevzuatı ve sözleşme hükümlerine aykırı olarak fatura edilen sağlık hizmeti bedelleri ödenmiş ise yapılan bu ödemelerin yersiz ödeme kabul edileceği ve mevzuat hükümleri çerçevesinde tahsil edileceği, dava konusu işlemin ilgili kısmının, ... Hastanesinden alınan sağlık hizmeti sırasında, hangi koşullarda, hangi miktarda ve kimler tarafından ilave ücret ödeneceği ya da ödenmeyeceğine dair olduğu, bu konunun da 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, 5510 sayılı Kanun ve "Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği" hükümleri çerçevesinde hazırlanmış olan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde düzenlendiği, bu nedenle 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesindeki amir hüküm kapsamında, uyuşmazlığın bu kısmının da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 06/05/2024 tarih E:2023/667 K:2024/191 sayılı kararı da bu doğrultudadır. ... "

3. Davacı vekili bunun üzerine, aynı istemle adli yargı yerine itiraz başvurusunda bulunmuştur.

B. Adli Yargıda

4. **Giresun Sulh Ceza Hâkimliği 19/02/2025 tarih ve D.İş No. 2024/7518 sayılı kararı** ile, *"itirazın görev yönünden reddine ve görevli yargı yerinin idare mahkemesi olarak tespitine"* karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

*"...**İtiraz edenin dilekçesi, gelen yazı cevabı ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde;** Her ne kadar muteriz, hakkında Giresun İl Sağlık Müdürlüğünün 06/09/2024 tarih ve E-27207756-858-253198243 sayılı idari para cezası ve her hastadan fazla tahsil edilen ücretlerin iadesine dair idari cezai işlemlerin iptalini talep etmiş ise de; itiraz edenin talebi değerlendirildiğinde, "2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunun 42'nci maddesi uyarınca 05.09.2024 tarih ve E-27207756-858- 253198243 sayılı idari para cezası ve ayrıca her hastadan fazla tahsil edilen ücretlerin iadesine" şeklindeki idari işlemin iptalini istediği, uyuşmazlığının 2219 sayılı kanunun uygulanmasından kaynaklandığı, idare tarafından anılan kanundan kaynaklı yetki kullanılarak idari para cezası ve ücret iadesine karar verildiği, düzenlenen idari para cezası kararı yönünden 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren kanun değişikliği ile Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanmasının düzenlendiği, ancak Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jhSb1+V - ZR1oA6f - Lvkb8Ce - 1QMK98= ile erişebilirsin

yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış olması karşısında, itiraz eden hakkında verilen " her hastadan fazla tahsil edilen ücretlerin iadesine" kararının, idari yargının görev alanına giren idare tarafından, muhatabın rızasına ihtiyaç duyulmaksızın tek taraflı olarak hukuki sonuç doğurmaya kabil kamu gücüne dayanarak tesis edilen idari işlem mahiyetinde olduğu, kaldı ki Giresun İdare Mahkemesinin 2024/919 Esas, 2024/997 Karar sayılı 21/11/2024 tarihli kararı incelendiğinde, söz konusu kararda emsal karar olarak gösterilen Uyuşmazlık Mahkemesinin 2023/540 Esas, 2023/680 Karar sayılı 27/11/2023 tarihli kararında talep konusunun birebir aynı olmadığı, anılan kararda Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 20. maddesi uyarınca yapılan işlem olduğu halde, itiraz edenin itiraza konu ettiği işlemin 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunun 42'nci maddesi uyarınca tesis edildiği anlaşılmakla, Hakimliğimizin görev alanına girmediği, İdare Mahkemelerinin görev alanına girdiği anlaşılmakla, vaki itirazın görev yönünden reddine dair ... hüküm kurulmuştur. ..."

5. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Giresun Sulh Ceza Hakimliğince, dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun *"Temel Esaslar"* başlıklı 3. maddesinin (c) bendi şöyledir:

"Sağlık hizmetleriyle ilgili temel esaslar şunlardır:
...
c) Bütün sağlık kurum ve kuruluşları ile sağlık personelinin ülke sathında dengeli dağılımı ve yaygınlaştırılması esastır. Sağlık kurum ve kuruluşlarının kurulması ve işletilmesi bu esas içerisinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca düzenlenir. Bu düzenleme ilgili Bakanlığın görüşü alınarak yapılır. Gerek görüldüğünde özel sağlık kuruluşlarının her türlü ücret tarifeleri sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca onaylanır. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait sağlık kuruluşları veya sağlık işletmelerinde verilen her türlü hizmetin fiyatları Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tespit ve ilan edilir.
..."

7. 3359 sayılı Kanun'un *"Yönetmelikler"* başlıklı 9. maddesinin (c) bendi şöyledir:

"...
c) Bütün kamu ve özel sağlık kuruluşlarının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sağlık kurum ve kuruluşlarını sınıflandırmaya ve sınıflarının değiştirilmesine, sağlık kuruluşlarının amaca uygun olarak teşkilatlanmalarına, sağlık hizmet zinciri oluşturulmasına, hizmet içi eğitim usul ve esasları ile sağlık kurum ve kuruluşlarının koordineli çalışma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili diğer hususlar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca, çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir."

8. 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunu'nun 21. maddesi şöyledir:

"Hususi hastanelerin yapacakları hizmetlere göre nevileri ve her birinin idare şekilleri ve muhakkak bulunması lazımgelen sıhhi ve tıbbi eşya, alet ve ilaçların cinsleri ve en aşağı bulunması şart olan miktarları, hastane yapılarının sıhhi şart ve vasıfları ve iç taksimleri, fenni kayıtların tanzim ve muhafazası, hekimlerin ve müstamdemlerin kadrosu, hastaların Kabul ve muayeneleri ve cerrahi ameliyeden evvel müşahede kağıdına kaydı icap eden hususlar, bu kanunun neşrinden sonra, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletince tanzim edilecek bir yönetmelik ile tayin olunur."

9. 2219 sayılı Kanun'un 26. maddesi şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jhSb1+V - ZR1oA6f - Lvkb8Ce - 1QMK98= ile erişebilirsin

"Hususi hastanelerde para ile yatan hastalardan sınıflarına göre alınacak gündelik ücrette; ikamet, iaşe ve hastalığın icaplarına göre yapılması lazımgelen bütün bakım ve hastanede yapılan basit laboratuvar muayeneleri ve 12 nci maddede yazılı hastanenin muvazzaf mütehassıs hekimleri ücretleri dahildir. Ancak cerrahi ameliyeler ile hastanın istemesile dışarıdan çağrılacak hekimin muayene ve tedavi paralariyle ilaç ve pansumanlarına sarfolunan malzeme ve röntgen muayenelerinin paraları hastalar tarafından ayrıca ödenir.

Fakat verem sanatoryumlarında röntgen muayenesi için hiç bir ücret alınmaz."

10. 2219 sayılı Kanun'un 27. maddesi şöyledir:

"Hususi hastanelerde mütehassıslar tarafından kullanılan ve mahsus kanunlarındaki vasıflarda bulunan röntgen ve sesiriyat laboratuvarlarında hastanede yatmıyanlara ait muayeneler yapılabilir."

11. 2219 sayılı Kanun'un 42. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/73 md.)

Yatan hastalardan 26 ve 27 nci maddelere aykırı olarak fazla ücret alan hususi hastanelerin işletenlerine onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ayrıca, fazla tahsil edilen ücret geri alınarak ilgililere iade edilir."

12. 27/03/2002 tarihli ve 24708 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan mülga Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin *"Gündelik yatak ücretinin kapsamı"* başlıklı 54. maddesi şöyledir:

"Özel hastanelerde yatan hastalardan yatak sınıflarına göre gündelik yatak ücreti alınır. Gündelik yatak ücretine; yatak, yemek, temizlik ve rutin hemşirelik bakım hizmetleri dahildir."

13. Mülga Yönetmeliğin *"Müeyyideler"* başlıklı 67. maddesi şöyledir:

"Bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uymayanlar ile yasaklara aykırı hareket edenlere, bu Yönetmelikte öngörülen idari müeyyideler ile bu Yönetmelikte müeyyide öngörülmemekle birlikte 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanununda müeyyide öngörülen diğer hallerde ise, bu Kanunda ve ilgili diğer mevzuatta belirlenen idari ve cezai müeyyideler uygulanır."

14. 30/01/2025 tarihli ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve halen yürürlükte bulunan Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin *"Müeyyideler"* başlıklı 48. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uymayanlar ile yasaklara aykırı hareket edenlere, bu Yönetmelikte öngörülen idari müeyyideler ile bu Yönetmelikte müeyyide öngörülmemekle birlikte 2219 sayılı Kanunda müeyyide öngörülen diğer hallerde ise anılan Kanunda ve ilgili diğer mevzuatta belirlenen idari ve cezai müeyyideler uygulanır."

15. Dava konusu işlem tarihinde geçerli olan 2024 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin 11.1. maddesi şöyledir:

"Kurum mevzuatı ve sözleşme hükümlerine aykırı olarak fatura edilen sağlık hizmeti bedelleri ödenmez; ödenmiş ise yapılan bu ödemeler yersiz ödeme kabul edilir ve mevzuat hükümleri çerçevesinde tahsil edilir."

16. Sözleşme'nin 11.2. maddesi şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jhSb1+V - ZR1oA6f - Lvkb8Ce - 1QMK98= ile erişebilirsin

"Bu sözleşme kapsamında SHS'ye yapılan yersiz ödemeler ödeme tarihinden itibaren, sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan ceza koşulu ise tebliğ tarihinden itibaren Kanunun 89 uncu maddesine göre hesaplanacak faizi ile birlikte, SHS'nin Kurumda tahakkuk etmiş alacağından mahsup edilir. Kurumda tahakkuk etmiş alacağı veya yeterli alacağı bulunmayan SHS'ler için Kurum alacağı söz konusu faizi ile birlikte genel hükümlere göre tahsil edilir."

17. Sözleşme'nin 12.5. maddesi şöyledir:

"SHS'lerce hastadan/hasta yakınından Kurum mevzuatına aykırı şekilde ilave ücret alındığının tespit edilmesi halinde her bir hasta için alınan/fazla alınan ilave ücret bedelinin 5 (beş) katı tutarında ceza koşulu uygulanır. Ancak Kurum mevzuatına aykırı olarak alınan/fazla alınan ilave ücret bedelinin, cezanın tebliğ tarihinden sonraki 10 uncu iş günü bitimine kadar hastaya/hasta yakınına tamamen iadesi durumunda alınan/fazla alınan ilave 9 ücret bedeli kadar ceza koşulu uygulanır ve tespit edilen fiil açıkça belirtilmek üzere SHS'ye tebliğ edilir."

18. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Genel sağlık sigortası gelirlerinin kullanım amacı, kısa ve uzun vadeli sigorta kolları için yapılan sağlık harcamaları"* başlıklı 74. maddesi şöyledir:

"Genel sağlık sigortası prim gelirleri; yönetim giderleri, genel sağlık sigortasından sağlanan sağlık hizmetleri ve diğer haklar dışında başka bir amaçla kullanılamaz.

Uzun ve kısa vadeli sigorta kolları bakımından sürekli iş göremezlik, malûllük, çalışma gücü kaybı hallerinin tespiti veya bu amaçla yapılan kontroller nedeniyle oluşan sağlık hizmeti giderleri ile 72 nci maddeye göre, usûl ve esasları Kurumca belirlenecek gündelik ve yol giderleri, refakatçı giderleri, kısa ve uzun vadeli sigorta kolları prim gelirlerinden karşılanır."

19. 5510 sayılı Kanun'un Ek 10. maddesi şöyledir:

"(Ek: 4/4/2015-6645/49 md.)

Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucuları tarafından Kuruma bildirilen hekimlerden Kurumca belirlenen yüzdelik oran içerisinde kalan ve sözleşme kapsamı branşlarda fiilen hizmet sunan sağlık hizmet sunucusu bünyesindeki hekimlerle sınırlı olmak üzere,

a) İl Sağlık Müdürlüklerinden çalışma izni almak suretiyle ve 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aykırı olmayacak şekilde sözleşme ile çalıştırmış oldukları hekimlerden aynı zamanda fatura karşılığı hizmet alımı yaparak,

b) Bir iş sözleşmesine tabi olmamakla birlikte, İl Sağlık Müdürlüklerinden çalışma izni almak suretiyle ve 1219 sayılı Kanuna aykırı olmayacak şekilde hekimlerden fatura karşılığı hizmet alımı yaparak,

genel sağlık sigortası kapsamındaki kişilere vermiş oldukları sağlık hizmetlerini Kurumca belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak fatura etmeleri hâlinde, verilmiş olan sağlık hizmetlerinin bedeli Kurum tarafından karşılanır.

Şirket ortağı olan veya mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler, özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde hizmet vermeleri hâlinde sözleşmelerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Ancak, bu maddenin yayımı tarihinden önce 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışılan sürelere ilişkin haklar saklıdır."

20. 5510 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların çözüm yeri"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

21. 5510 sayılı Kanun'un *"Yönetmelikler"* başlıklı 107. maddesi şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jhSb1+V - ZR1oA6f - Lvkb8Ce - 1QMK98= ile erişebilirsin

"Bu Kanunda bahsi geçen yönetmelikler bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde çıkarılır. Kurum, bu Kanunun diğer maddelerinin uygulanmasına ilişkin usûl ve esasları yönetmelik ile düzenleme yetkisine sahiptir."

22. 5510 sayılı Kanun'un 107. maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanan Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği'nin *"Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularının alabileceği fark ücretleri"* başlıklı 51. maddesi şöyledir:

"(1) Kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları dışındaki vakıf üniversiteleri dâhil sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularınca, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen sağlık hizmetleri bedeline ek olarak, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerden sağlık hizmeti sunucularının giderleri ve ürettikleri sağlık hizmetlerinin maliyetleri, yapılan sübvansiyonlar gibi kriterler dikkate alınarak bu bedellerin bir katına kadar alınabilecek ilave ücretin tavanı Bakanlar Kurulunca belirlenir. Bu tavan dâhilinde alınabilecek ilave ücret oranları Kurumca belirlenir. Eşdeğer ilaçların azami fiyatı ile genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin talep ettiği eşdeğer ilacın fiyatı arasında oluşacak fark ve optik için tavan uygulanmaz ve bu fıkra kapsamında değerlendirilmez.

(2) Sevkin kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları tarafından yapılması hâlinde 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişiler, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler, Harp malullüğü aylığı alanlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerden ilave ücret alınamaz.

(3) Acil hâllerde sözleşmeli ve sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları kişilerden ilave ücret talep edemez.

(4) Kamu idaresi ve vakıf üniversitesi sağlık hizmeti sunucuları, 4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununda tanımlanan öğretim üyeleri tarafından bizzat sunulan sağlık hizmetleri için ilave ücret talep edebilir. İlave ücretin tavanı Kurum tarafından belirlenir.

(5) Sağlık hizmeti sunucuları, otelcilik hizmetleri ile istisnai sağlık hizmetleri için, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen sağlık hizmeti fiyatlarının üç katını geçmemek üzere ilave ücret alabilir.

(6) Kurum, ilave ücretlerin tavanı ile ilave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerini belirlemeye yetkilidir."

23. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

24. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

25. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jhSb1+V - ZR1oA6f - Lvkb8Ce - 1QMK98= ile erişebilirsin

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

26. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/06/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

27. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

28. Dava, davacı şirket ile Sosyal Güvenlik Kurumu arasında imzalanan sağlık hizmeti satın alım sözleşmesi çerçevesinde *"ilave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerinden ilave ücret alındığı"* gerekçesiyle, 105.728,01 TL para cezası verilmesine ve her hastadan fazla tahsil edilen ücretlerin iade edilmesine ilişkin Giresun Valiliği işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

29. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

30. İncelenen uyuşmazlıkta; uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2219 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

31. Dava konusu işlemin *"her hastadan fazla tahsil edilen ücretlerin iade edilmesi"* kısmına gelince; bu hususun yukarıda anılan Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'nin ilgili

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jhSb1+V - ZR1oA6f - Lvkb8Ce - 1QMK98= ile erişebilirsin

maddeleri kapsamında düzenlendiği, dolayısıyla bunun bir idari işlem olmayıp 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrasına dahil olmadığı, Sosyal Güvenlik Kurumu mevzuatı ve Sözleşme hükümlerine aykırı olarak fatura edilen sağlık hizmeti bedelleri ödenmiş ise yapılan bu ödemelerin yersiz ödeme kabul edileceği ve mevzuat hükümleri çerçevesinde tahsil edileceği, dava konusu işlemin bu kısmının da davacı şirkete bağlı ... ... Hastanesinden alınan sağlık hizmeti sırasında, hangi şartlarda ve ne miktarda ödenip ödenmeyeceğine ilişkin olduğu, bu konunun da 5510 sayılı Kanun ve Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde hazırlanmış olan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde düzenlendiği, bu nedenle 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesindeki amir hüküm kapsamında, uyuşmazlığın bu kısmının da adli yargı yerinde (iş mahkemelerinde) çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

32. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Giresun Sulh Ceza Hâkimliğinin 19/02/2025 tarih ve D.İş No.2024/7518 sayılı görevsizlik kararının idari para cezasına ilişkin kısmının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Giresun Sulh Ceza Hâkimliğinin 19/02/2025 tarih ve D.İş No.2024/7518 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/06/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jhSb1+V - ZR1oA6f - Lvkb8Ce - 1QMK98= ile erişebilirsin